

Hoe België in tien jaar van gezicht veranderde

Als het aankomt op het aantal gehuwden en de diversiteit van de samenleving, is het verschil tussen de stad en het platteland opmerkelijk. — © Fred Debrock

Elke tien jaar brengt Statbel de Belgische bevolking in kaart om te zien hoe onze samenleving evolueert. Hoe zijn onze huishoudens samengesteld, hoe oud zijn we gemiddeld en waar wonen we? We kozen er de vijf interessantste ontwikkelingen uit.

Ruben Mooijman

Vandaag om 03:00

Steeds meer Belgen zijn hoogopgeleid

Het aantal Belgen dat een hogere opleiding heeft voltooid, is de afgelopen tien jaar aanzienlijk gestegen. In 2011 ging het om 27,8 procent van de bevolking boven 20 jaar, in 2021 is dat aandeel gestegen naar 31,8 procent. Het schommelt van 29 procent in Wallonië

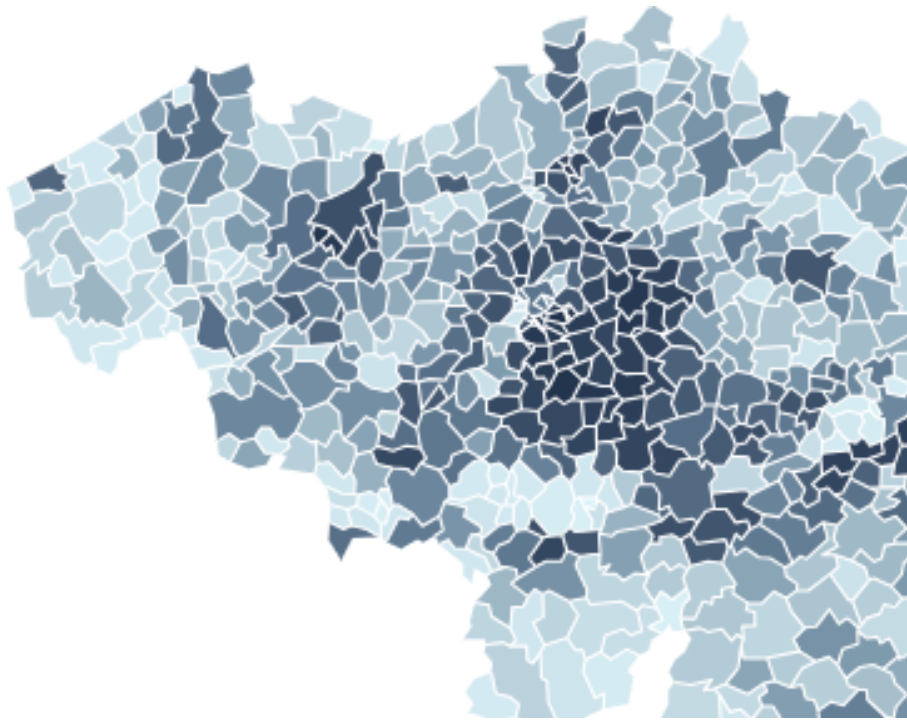
en 32 procent in Vlaanderen tot 38 procent in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Van de vijf hoogst opgeleide gemeenten liggen er vijf in of vlak bij het Brussels Gewest: Sint-Pieters-Woluwe, Kraainem, Wezenbeek-Oppem en Lasne. Dat zijn stuk voor stuk welvarende gemeenten, die in trek zijn bij expats en Europese ambtenaren. Ook de universiteitsstad Leuven scoort erg hoog: meer dan de helft van de bevolking is er hoogopgeleid. In het Brussels Gewest en in Vlaams- en Waals-Brabant is het gemiddelde opleidingsniveau duidelijk hoger dan in de rest van het land. Ook rond Gent en Aarlen ligt het opleidingsniveau relatief hoog. De Vlaamse gemeentes met het laagste aandeel hogeropgeleiden zijn Mesen en Zelzate.

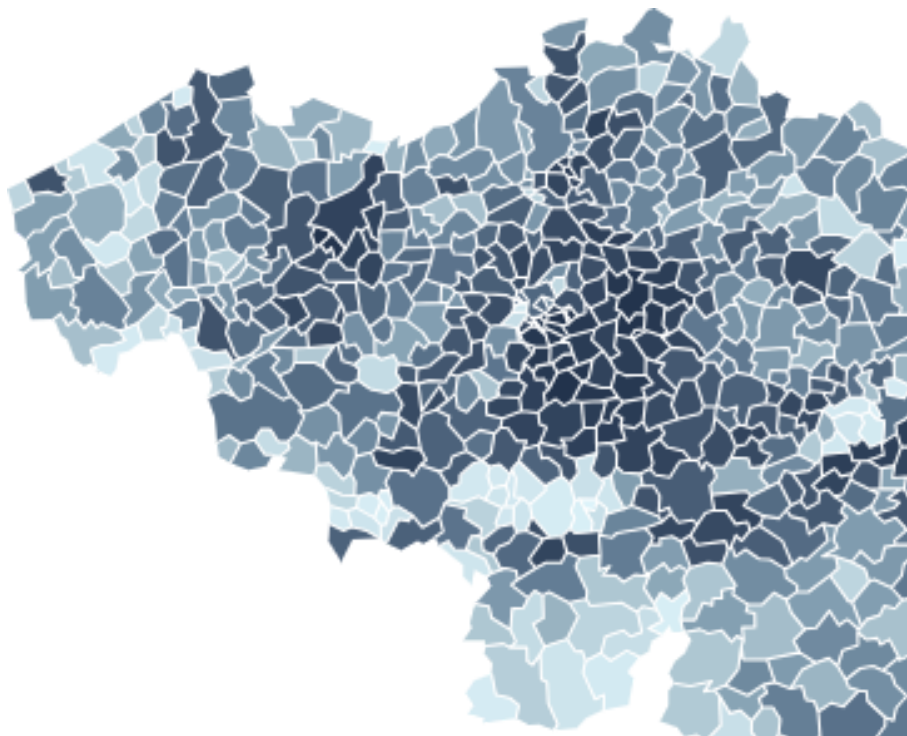
Percentage diploma hoger onderwijs

Personen ouder dan 20

2011

2021

Meer ouderen, vooral aan de kust

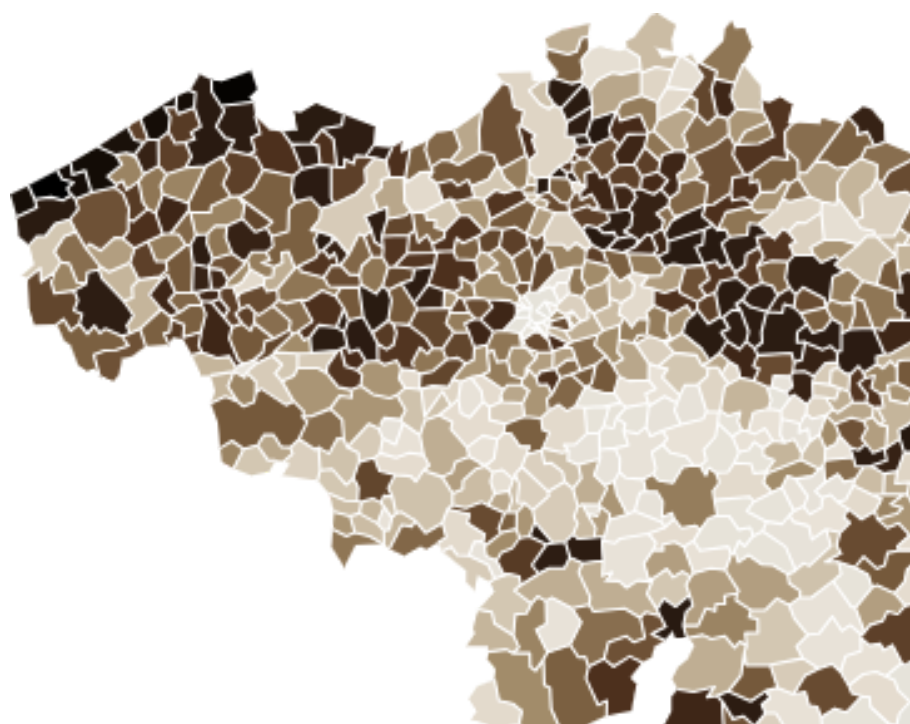
De vergrijzing heeft de afgelopen tien jaar de gemiddelde leeftijd van de bevolking lichtjes doen oplopen. In tien jaar tijd ging het van 40,9 naar 42,0 jaar. De provincie West-Vlaanderen is het oudst, het Brussels Gewest het jongst. Het verschil tussen die twee bedraagt ruim 7 jaar.

De gemeenten met de oudste bevolking liggen allemaal aan de kust. Koksijde spant de kroon met 55,1 jaar. De hoge gemiddelde leeftijd van de kustgemeenten heeft te maken met de populariteit van die woonplekken bij gepensioneerden. Veel Belgen gaan na hun pensioen dicht bij de zee wonen. In Brussel leidt de sterke instroom van immigranten er dan weer toe dat het geboortecijfer hoog is en de gemiddelde leeftijd laag. Om dezelfde reden kennen ook Gent en Antwerpen een jonge bevolking.

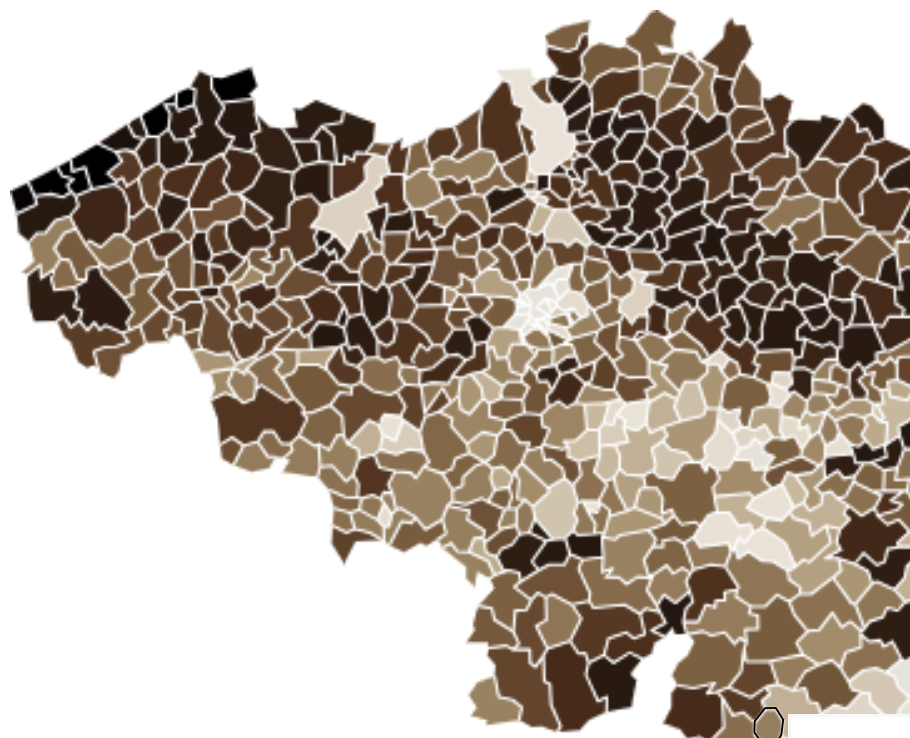
Van de vijf gemeenten met de jongste bevolking liggen er vier in het Hoofdstedelijk Gewest. De inwoners van Molenbeek zijn gemiddeld 35,2 jaar, die van Sint-Joost een maand ouder. Ook de Ardense gemeente Léglise, bij Neufchateau, heeft een erg jonge bevolking.

Gemiddelde leeftijd

2011

2021

België is diverser geworden

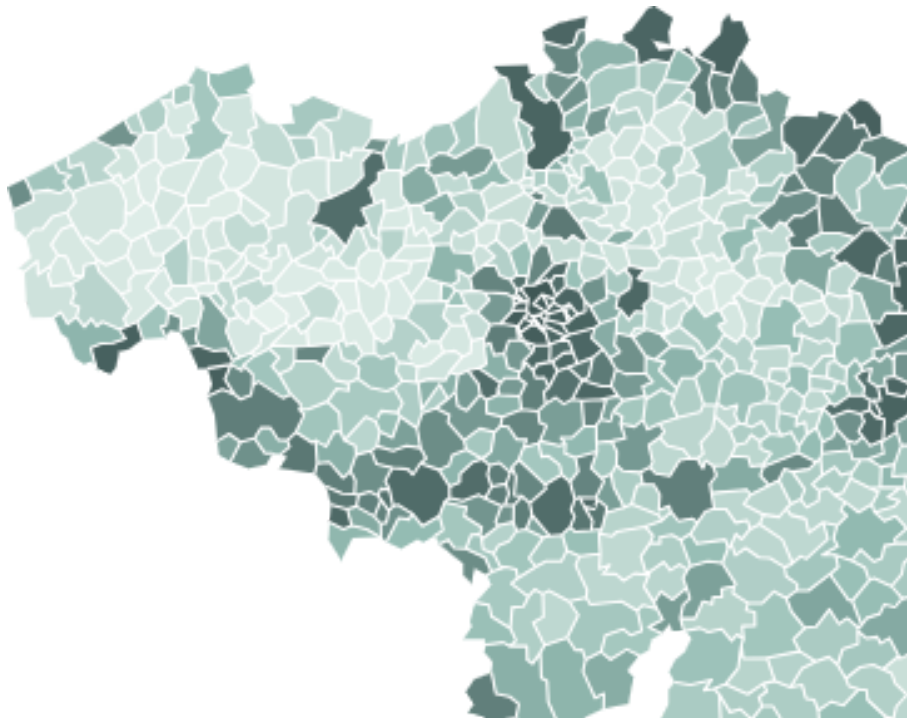
Een steeds groter deel van de Belgische bevolking is in het buitenland geboren en naar België geëmigreerd. In 2011 was dat 14,4 procent van de bevolking, tien jaar later 17,7 procent. De immigranten zijn ongelijk verdeeld over de Gewesten: in Vlaanderen is het aandeel 14 procent, in Wallonië 15 procent en in het Brussels Gewest 46 procent. Toch ligt de gemeente met het hoogste percentage immigranten niet daar, maar in de Oostkantons. In Raeren is meer dan 61 procent van de bevolking in het buitenland geboren. Het gaat vooral over Duitsers. De laagste percentages zijn te vinden in West-Vlaanderen. Van de inwoners van het Oost-Vlaamse Horebeke is 2,1 procent buiten België geboren.

Tien jaar geleden konden vooral de grote steden en de grensgemeenten veel immigranten tot hun inwoners rekenen, nu geldt dat ook voor gemeenten in de rest van het land. In provinciesteden als Roeselare, Oudenaarde of Sint-Truiden is ruwweg één op de tien inwoners buiten België geboren. In Gent is dat één op de vijf, in Antwerpen één op de drie. Immigrant van binnen de EU huisvesten zich vooral in Brussel en in de grensgemeenten, wie van buiten de EU komt ook in andere streken.

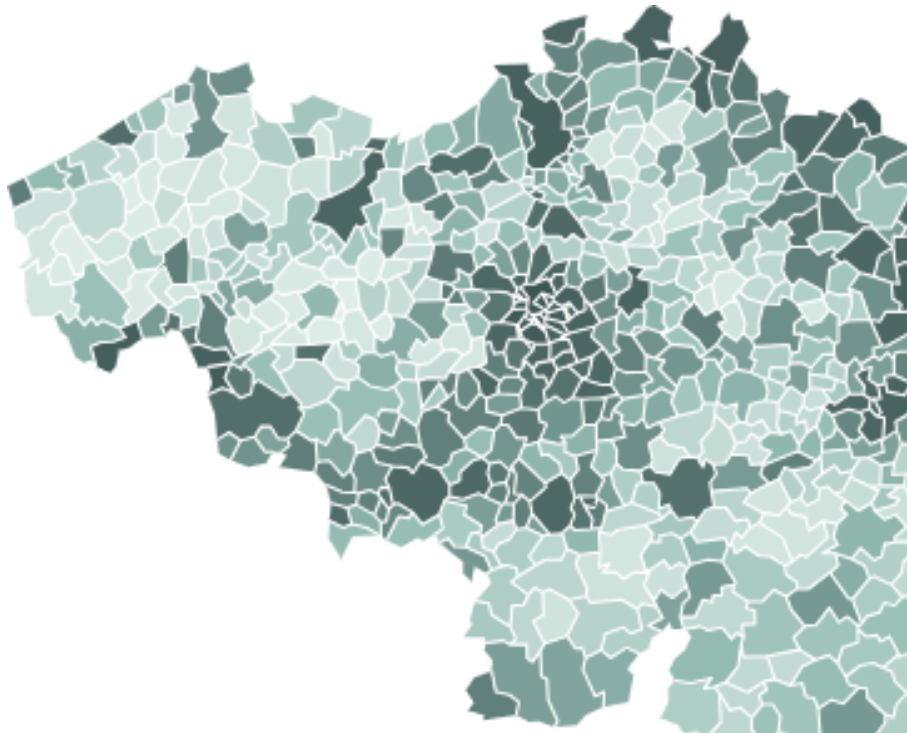
Het aandeel van de bevolking dat in het buitenland is geboren

De verhouding tussen deze bevolkingsgroep en de totale bevolking

2011

2021

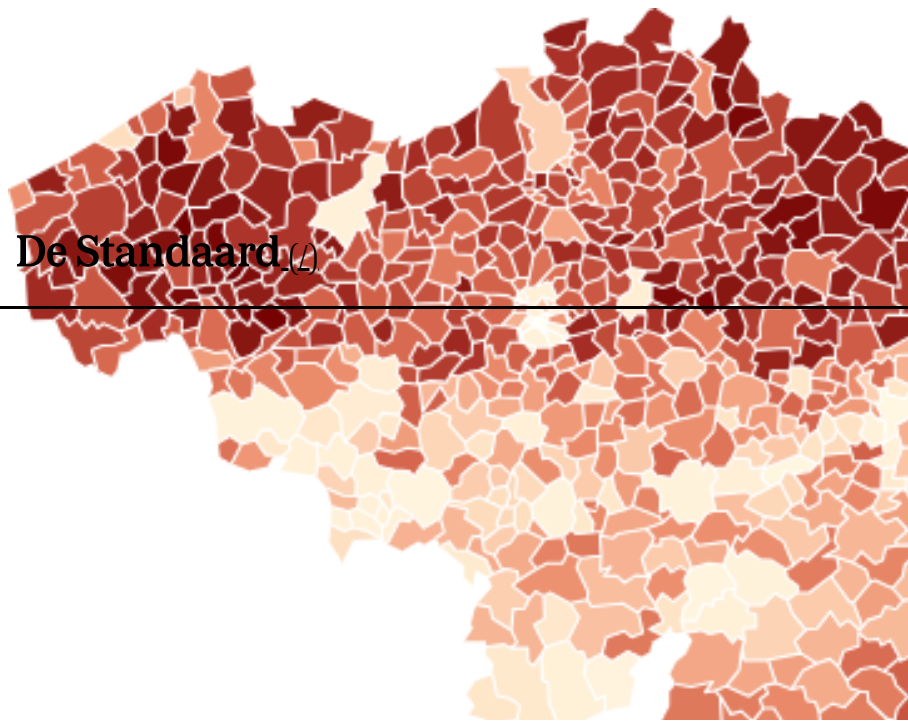
Huwelijk is minder populair, vooral in Wallonië

Een opvallende trend is dat het aandeel gehuwde Belgen in tien jaar tijd stevig is afgenomen. Het cijfer daalde van 51,0 procent naar 44,5 procent. Tegelijk is het aantal wettelijk samenwonenden toegenomen van 3 procent naar 7 procent. Opmerkelijk is het verschil tussen de twee taalgemeenschappen. Het huwelijk is populairder in Vlaanderen dan in Wallonië, voor wettelijk samenwonen geldt het omgekeerde.

Ook het verschil tussen stad en platteland is opvallend. De drie gemeenten met het hoogste aandeel gehuwden zijn Herstappe, Heusden-Zolder en Kinrooi, die met het laagste percentage zijn de Brusselse gemeenten Elsene en Sint-Gillis, gevolgd door Luik. In Limburg is 52 procent gehuwd, in het Brussels Gewest 38 procent. In de Oostkantons wonen opvallend meer gehuwden dan in de rest van Wallonië. Samenwonen is vooral populair in Wallonië. Van de Walen heeft 7,5 procent voor deze vorm gekozen, in Vlaanderen 6,6 procent en in Brussel 3,9 procent.

Het aandeel van gehuwde personen in de bevolking van 18 jaar of ouder

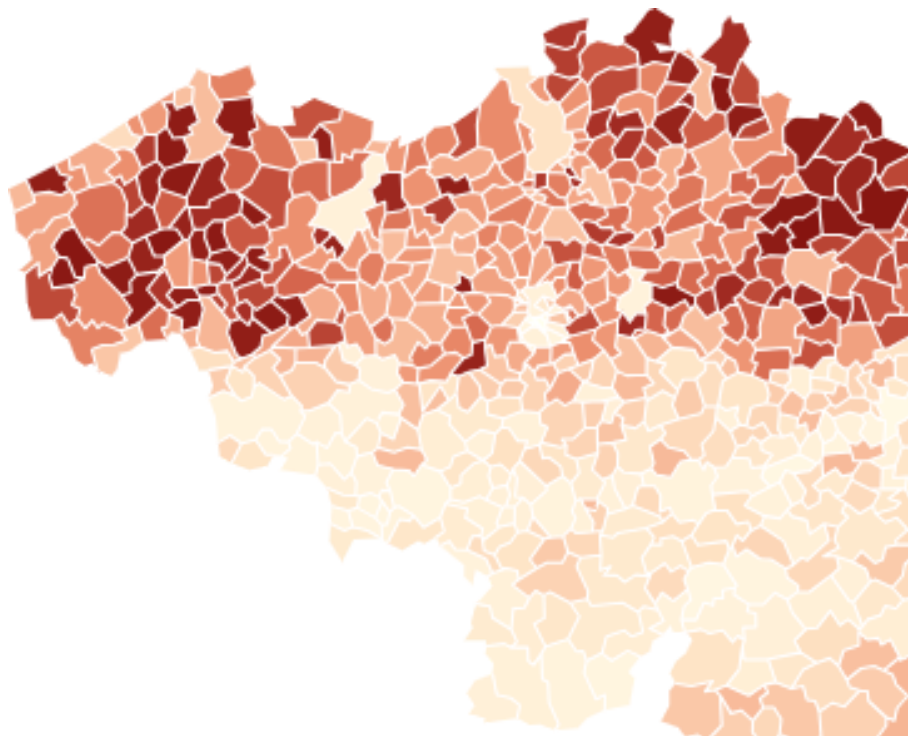
2011

De Standaard (4)

2021

Minder op zichzelf staande huizen, meer appartementen

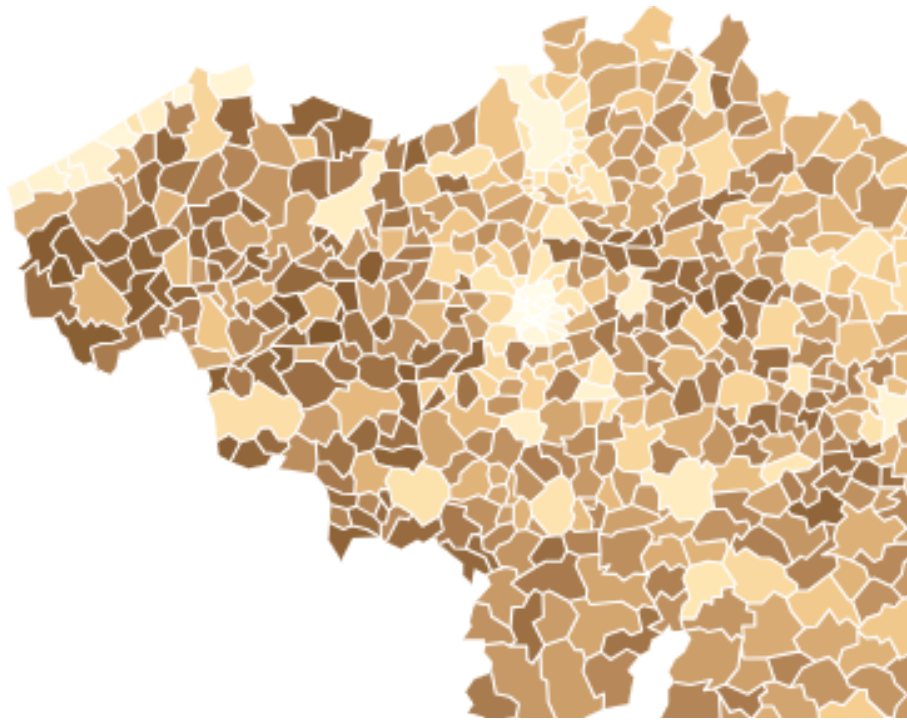
De cijfers over de woonverblijven laten zien dat een steeds groter deel van de Belgen in een appartement woont, en een steeds kleiner deel in een op zichzelf staand huis. Het aandeel “conventionele woningen in een gebouw met slechts één woning” is in tien jaar tijd gedaald van 70 procent naar 66 procent.

De daling doet zich voor in de drie gewesten, maar in het Brussels Gewest ligt het aantal op zichzelf staande huizen uiteraard veel lager dan in Vlaanderen en Wallonië. Ook de kustgemeenten tellen veel appartementsbewoners. Het Oost-Vlaamse Horebeke voert de ranglijst aan van het laagste aantal appartementsbewoners: 97 procent van de inwoners woont in een huis. In het Brusselse Sint-Gillis geldt dat voor maar 3,5 procent van de bevolking.

Terwijl in 2011 een groot deel van de plattelandsgemeenten minder dan 10 procent appartementsbewoners telde, is een gemeente met zeer weinig appartementen tien jaar later eerder een zeldzaamheid geworden. Gemeenten waar nauwelijks appartementen zijn, zijn vooral geconcentreerd in Oost- en West-Vlaanderen en in het Hageland.

Aandeel woningen in gebouwen met slechts één woning

2011

2021

